

MASTERCOPY

Kopi og Original

”I can’t think of anything to say, so just give me the words, and I will repeat them”

(Citat: Andy Warhol i et interview fra de sene 1960ere.)

Det kommer måske bag på jer, i hvert fald at jeg sådan uden videre indrømmer det. Men jeg føler at nu må jeg sige det som det er:

’Jeg er dybt uoriginal’. Der er faktisk ikke en eneste af alle mine idéer som rigtigt er mine egne. Jeg har hugget med arme og ben. HELE VEJEN GENNEM MIN KARRIERE. Så er det sagt.....Puhhh en lettelse!

Nu synes jeg så ligeså godt jeg kan tage skridtet fuldt ud:

MASTERCOPY bliver den ultimative UORIGINALE forestilling.

Alt vil være stjålet, kopieret, ”samlet”, citeret, samlet sammen, genbrugt, you name it. Men det vil være som en hel ny kopi

En hel ny forestilling, som alle allerede har set, og alligevel ikke.

(Citat: Erik Pold 2008)

Er Erik Pold original når han påstår at han er uoriginal? Og hvordan hænger dette sammen med den hyldest af værdier som; kreativitet, innovation og det individuelle valg frem for fællesskabet, der har præget de politiske paroler de seneste år?

Men Erik Pold er ikke original når han påstår at han er uoriginal til gengæld rejser han en problematik der har været debatteret indenfor; sociologi, antropologi, etnologi, filosofi, semiotik, (sprogvidenskab) og diverse kunstarter.

Hvad er en original og hvad er en kopi?

I Michael Gondys film ”Be Kind ... rewind” (2008) laver Jack Black og Mos Def remakes af filmklassikere, blandt andet af Ivan Reitmans ”Ghostbuster” (1984). Da Jack Black påstår at deres 20 minutters remake er bedre end originalen griner man som publikum, for deres elendige B-film kan da ikke være bedre end den originale film. Eller kan den?

Når Hollywood laver en film som handler om remake af andre film, lægger de sig i forlængelse af en trend i samtidskunsten.

At gentage og genbruge andre kunstners værker er ikke et nyt fænomen dersom der til alle tider har været et visuelt og for den sags skylds auditivt formsprog, der har ligget til grund for det næste. I sprogforskningen peges der på gentagelsen som et vilkår for kommunikation. Vi er nød til at benytte os af gentagelsen for, at få en fælles referenceramme. Og dog ændrer sproget sig i takt med, at sociale og kulturelle strømninger rammer os og forhold forandres. Således er sproget i konstant udvikling.

Hvad med os selv?

Dreng eller pige, kvinde eller mand. Hvordan er det vi gentager den adfærd der er forbundet med vores køn? Det første der sker i vores liv er, at vi bliver kønsbestemt ”Det er en Pige”. Og så ruller lavinen af lyseblåt og lyserødt; rutiner, ritualer og adfærd der bekræfter vores køn.

Diskuter hvorledes kønnet forholder sig til kopi/original og inddrag de modkulturer der eksisterer og opstår i en sådan struktur/kultur.

De sidste mange år har kunstnere i højere og højere grad bevidst og synligt brugt andre kunstneres værker eller andet kulturelt vragskud som forlæg for deres egne værker. Musikere arbejder i dag i stigende grad med samples og bruger og misbruger hinandens materiale i ét væk. DJ Danger Mouse satte det på spidsen da han i 2004 udgav "The Grey Album", som udelukkende bestod af samples fra The Beatles "White Album" og Jay-Zs "The Black album". Men er der overhovedet tale om et originalt værk når han har hugget al sin musik fra andre steder?

Det nye indenfor den del af kunstscenen der benytter sig af genbruget som et synligt og bevidst greb, er ikke kunsten men kunstnerens egen selvforståelse som indsamler og medie for denne aktion. Kunstnerens nye rolle kan sammenlignes med antropologen eller etnografen på feltarbejde. Det problematiske ved denne nye rolle er, at kunsten ofte fungerer indenfor strukturer hvor genitanken stadigvæk hyldes i mere eller mindre grad.

Hvordan identificerer vi kunsten når der ikke længere står en kunstner bag værket?

Mennesket har altid mangfoldiggjort kunsten; fra de første kobberstik over trykningen af bøger og til nutidens utallige kopimuligheder. At kopiere mestrene har tidligere været en vigtig del af den kunstneriske (ud)dannelse. I guldalderen var det eksempelvis historiemaleriet der stod for skud.

Indenfor diverse dansegenrer har det, at kopiere været grundlaget for de tekniske færdigheder man tilegnede sig. Den klassiske ballet er et godt eksempel på hvorledes det ikke blot er trin og positioner man kopierer, der hersker slet og ret et indskrænket kropsideal, der set med kritiske øjne synes at have lighedspunkter med fascismens.

Diskuter i hvilke andre sammenhænge der findes kropsidealer og hvilke betydninger dette har for vores selvforståelse. Inddrag brugen af ikonet i jeres diskussion.

Ifølge teoretikeren Walter Benjamin i "Das Kunstwerk im Zeitalter seiner technischen Reproduzierbarkeit" (1936) besidder det originale kunstværk en 'aura', som gør det unikt. Denne 'aura' sidder ikke kun i værker, men i hele dets (tilblivelses-)historie. 'Auren' kan ikke kopieres og den betyder, at værker står i forbindelse med noget oprindeligt som kun kunsten har en direkte forbindelse til.

Tanken om det auratiske kan overføres til vor tids brug af reklamen og massekulturen. Det er ikke produktet i sig selv der sælger men den historie der knytter sig til det. Hvorfor bruge enorme summer på en original Louis Vuitton taske når vi kan købe en kopi til under det halve?

Diskuter i hvilke sammenhænge en genstand eller et kunstværk har, eller ikke har 'aura'. Diskuter forskellige ideologiers forhold til produktion og 'aura'.

Senere filosoffer har efterfølgende begravet ideen om at kunsten skulle stå i kontakt med noget originalt eller sandt. Denne opfattelse kan siges at være en af grundstenene i den postmodernistiske tankegang. Efter Andy Warhols massefremstillede kunst burde ideen om det originale ikke bare være begravet, men også være gemt helt af vejen.

Men sådan er det ikke helt. Ikke mindst på teatret lever ideen om det originale værk i høj grad. Teatret genopfinder dog ikke kulissen og skuespilleren hver gang. Det sætter dem sammen på en lidt anden måde. Det genopfinder ikke teksten og dansen, men alligevel opstår der nye relationer mellem disse. Det genopfinder heller ikke længere de enkelte forme, men sætter velkendte former og farver sammen.

Erik Pold har altid brugt *rekonstruktioner* eller *re-enactments* på linje med alle mulige andre udtryksformer men i "Mastercopy" tager han skridtet fuldt ud og arbejder udelukkende med at citere, recycle og gentage. Eksempelvis har tekstforfatterens opgave været, at samle tekststykker sammen og ikke skrive en eneste ny sætning.

At de nye former (sampling og remakes) repræsenterer en vigtig kultur i dag, skyldes at de frembringer et behov for at bruge den globale kultur som en toolbox, som et åbent narrativt og tilgængeligt sted snarere end en enstemmig fortælling og produktionslinie. I stedet for at ligge udstrakt på jorden med bøjet nakke foran fortidens værker kan vi bruge dem.

Uanset om man laver scenekunst baseret på skrevet dramatik eller andre kunstformer benytter man sig i meget høj grad af teater- og kunsthistorien. Uanset om man blander former eller forsøger at skabe nyt, vil man altid basere en forestilling på de forestillinger man har set og er blevet inspireret af gennem tiderne. Ligesom med sproget, kønnet og kunsten...

Diskuter hvorledes det er muligt at opretholde ideen om copyright hvis vi antager at alt alligevel er en kopi!

Lav jeres egen 'copyshop'. I kan eksempelvis planke forskellige tekststykker og sætte dem sammen på forskellig vis.

Find situationer i hverdagen hvor der er ritualiserede bevægelser. Kopier dem og sæt dem ind i andre sammenhænge.

Find produkter hvor I mener at der er tale om kopier og diskuter hvad den 'originale' genstand kopierer.

Performance/metode

Performance er en genre der integrerer og spænder mellem udtryk som; koncerter, udstillinger og danse/teater-forestillinger. Der er ingen begrænsninger for i hvilke rum en performance kan finde sted.

Historisk set peges der på en særlig event der fandt sted på The Black Mountain College i 1952, som startskuddet for performance som vi kender den i dag.

Men lignende tiltag kan spores tilbage til futuristernes virke i slutningen af 1800 tallet og starten af 1900 tallet.

Indenfor performance-genren hersker der en mindre tydelig afgrænsning mellem det 'virkelige' liv og forestillingen som et spejl af livet.

Performance er et begreb der også breder sig udover scenekanten til det som kaldes kulturel og social performance. Der bliver ligeledes talt om; at performe identitet.

Erik Pold har sit udgangspunkt i dans men har gennem årene udviklet sin egen uortodokse metode. Startskuddet for en proces begynder som regel med, at Erik har fået en idé som han fremlægger for de medvirkende. Og her er der tale om både videokunstnere, scenografer, dansere, skuespillere, musikere, transvestitter, mm. Der bliver i modsætning til det traditionelle teater ikke arbejdet med et manuskript men forestillingen bliver til ved; improvisation, diskussion og diverse in put af ideer og forslag. Et blødt demokrati hvor Erik Pold's rolle er; at sortere, sammensætte og orkestrere begivenhedernes gang.

De medvirkende interagerer på tværs af kompetencer, og rollerne forskydes hvilket betyder, at spillerne ofte træder ud og ind af forskellige karakterer der til tider ikke kan skelnes fra deres egen personlighed. Der arbejdes under devisen alt er tilladt, men ikke alt fungerer.

Diskuter hvornår vi performer identitet.
Hvordan kan man tale om kulturel performance?

Forslag til uddybende litteratur

Austin, J.L.; "Ord der virker". 1997. (1975).

Bourriaud, Nicolas; "Postproduktion". 2002.

Benjamin, Walter; "Das Kunstwerk im Zeitalter seiner technischen Reproduzierbarkeit". 1936.

Bial, Henry (ed): The Performance Reader. 2004.

Butler, Judith; *Introduction*. In: "Bodies that Matters". 1993.

Foucault, Michel; "Seksualitetens historie 1. Viljen til viden". 1994 (1976)

Gade, Rune; *Indledning, kunst på tværs – identitet, forandring og forskel*. In; "Kønnet i kroppen i kunsten". 2005.

Goldberg, RoseLee; "Performance Art". 1988.

Heidegger, Martin; "Der Ursprung des Kunstwerkes". 1936.

Lyotard, J.F. "Viden og det postmoderne samfund". 1996.

Mastercopy er støttet af: Kunstrådets Scenekunstudvalg, Statens Kunstfond, Wilhelm Hansen Fonden, Nordea Danmark-fonden, BG Fonden og Statens Værksteder for Kunst og Håndværk.